

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2023. augusztus 20.
(vasárnap)

Szepesy László

HIT ÉS HAZASZERETET

Énekek: 155, 47, 285,6, 398

Lekció: 5Mózes 32,1-9

Alapige: Galata 6,10

„Annak okáért, míg időnk van, cselekedjünk jót mindenekkel, kiváltképpen pedig a mi hitünknek cselédeivel.”

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk mi is Mózesrel együtt Téged, Urunk, mert Te vagy uraknak Ura és királyok Királya, személyesen a mi életünké is, a mi gyülekezetünké, de országunké, nemzetünké is. Magasztalunk azért a kegyelemért, amelyet elhoztál nekünk, azért, hogy a Te gazdagságod szerint kiárasztod a bűnbocsánat kegyelmét és az evangéliumot a világra. Ezen a napon különösen is hálát adunk azért, mert népünkről megemlékeztél, nem hagytad a teljes pogányságban, hanem elődeinket megszólítottad, az evangéliumot közéjük vitted, és adtál újjászületéseket, Hozzád téréseket.

De, Urunk, azt is látjuk, hogy mindennek nem elég egyszer megtörténnie; generációról generációra kell hirdetni az evangéliumot, és magasztalunk azért, hogy Te mindig gondoskodsz szolgákról, mindig van maradék a nép körében, akik Téged szolgálnak, Téged követnek, szájukkal és életükkel is Téged vallanak Uruknek. Így adunk hálát az ébredésekért, a reformációért és minden olyan alkalomért, amikor Szentlelkedet bőségesen kiárasztottad. Így könyörgünk ma is népünkért, kérünk, hogy most is könyörülj rajtunk, szabadítsd ki a pogány szíveket a Te imádatodra, magasztalásodra, és minket is saját óemberünk befolyása alól szabadíts meg, hogy valóban, mint gyermekeid, mint polgárságot nyert néped hadd éljük meg mindazt a kegyelmet, szeretetet, amelyet naponként adsz nekünk.

Ezért kérjük, hogy hirdettesd a Te igédet, adj nekünk alázatot annak uralma alá hajolni, engedni neki és követni. Ezért kérünk, előbb szívünkben alázz meg minket, add, hogy minden akadály, minden olyan vélemény, amely ellenkezik a Te szavaddal, minden makacsság, lustaság, restség vagy bármi más, ami akadályozna minket nemcsak a hitben, hanem az engedelmségben is, Teáltalad leromboltassék. Kérjük, hogy ezt a mai alkalmunkat is használd fel erre.

De egyen-egyenként is ismersz, tudod, milyen helyzetben vagyunk: betegséget hordozva, gyásszal a szívünkben, lelki terhektől megfáradva, vagy éppen kipihenve, sikereket és örömöket kapva, akárhogy is legyünk, kérünk, Te szólj hozzánk, tedd személyessé üzenetedet, és add, hogy megértsük akaratodat. Ezért kérjük, Urunk, hogy most is az *„engedelmesség lelkével támogass”* bennünket. Te magad bátorítottál, hogy akinek nincs bölcsessége, kérjen Tőled és megadod, kérjük Igéd bölcsességét, vezetését, így gazdagíts meg most is, és ezáltal dicsőítsd meg magadat a mi szívünkben, gyülekezetünkben, életünkben. Így legyen áldásod mind a gyermek-istentiszteleteken, mind a miénken, mind a neszmélyi csendeshéten, kérünk, szólj hozzánk, Urunk, és nyisd meg a szívünket, fülünket a hallásra, értésre, engedelmségre.

Kegyelmedben bízva kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Napjainkban egyre több olyan hang jelenik meg a médiában és a világban, amely népünk és hazánk szeretetét negatív jelenséggként próbálja meg beállítani. Ezek a különféle híradások, interjúk azt mondják, hogy aki saját népét szereti, az másokat nem fogad el, lenézi a más néphez tartozókat, sőt általában a hétköznapiak során is gyűlölködő ember. Európa XX. századi történelmére hivatkozva félnek minden hazafias érzelemtől, mert hát a múlt századból látjuk, hogy a hazafias szeretet hogy el tudott torzulni, és milyen gyűlölködésekbe tudott átcsapni Európa-, de világszerte is. És bár a történelem számtalan olyan nemzetét és országát szerető emberrel van tele, akiknek példája megcáfolja ezt az előítéletet, hogy mindenki ilyen, aki szereti a hazáját, mégis próbálják a fiatalabb generációkat olyan szellemiségben nevelni, hogy ne szeressék népüket, ne tartsák fontosnak azt, és így hontalanra és gyökértelessé próbálják tenni őket. Még keresztyén körökben is megjelennek ezek a hangok. Némelyekben nagy a bizonytalanság ez ügyben, nem tudják, hogy bűn-e egyáltalán az, hogy egy hívő ember szereti a hazáját és népét, vagy sem, mert nem ismerik a Biblia ezzel kapcsolatos tanítását. Mert ugyebár nekünk, hívőknek kettős identitásunk van: egyrészt még ebben a világban élünk, életmódunk szerint helyi közösségekhez, helyekhez, városokhoz és országhoz kötődünk, ugyanakkor Krisztus hit által egy új nép tagjává, a megváltottak közösségének részévé tett minket, amely viszont nem köttetett

népekhez. Az Ef 2,19 szerint polgártársai lettünk a szenteknek, a Fil 3,20 szerint pedig „*a mi országunk mennyekben van, honnét a megtartó Úr Jézus Krisztust is várjuk*”. Ő a mi királyunk és a föld minden népének Királya és Ura. A Zsid 11,13 szerint pedig idegenek és vándorok vagyunk ezen a földön, hiszen a mi hazánk az az ország, amelyet Isten készített számunkra az örök életben. Mindezeket elhíve és vallva sokan nem tudják, hogy hívőként mit kezdjenek földi népünk és nemzetünk szeretetével. Ezért a mai igehirdetésben az ezzel kapcsolatos legfontosabb igehelyeket szeretném, ha megnéznénk, hogy megértsük mennyei Atyánk ezzel kapcsolatos akaratát, és ahhoz igazodva tudjuk Őt követni.

Az első dolog, amit a Szentírásból világosan megérthetünk, az, hogy Isten volt az, aki a nemzeteket létrehozta, és nem az ember. Nem egy szociális evolúció révén jött létre az, hogy népek együtt élnek, hanem isteni akarat és rendelés következménye. Az 5Móz 32,8-ban hallhattuk: „... *a Felséges örökséget osztott a népeknek; mikor szétválasztá az ember fiait:*” – tehát ez a szétválasztás az Úrtól van – „*megszabta a népek határait...*” Pál apostol ugyanezt erősíti meg: Isten „*az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette, hogy lakozzanak a földnek egész színén, meghatározván eleve rendelt idejüket és lakásuknak határait; hogy keressék az Urat...*” (ApCsel 17,26-27) Mit jelent ez? Azt, hogy Isten előre megszabta a történelem menetét, azt is, hogy milyen népek jöjjenek létre, hol és mikor éljenek, és mikor szűnjenek meg létezni nemzetként, ahogyan azt láthatjuk napjainkban is, hiszen a Szentírásban említett sok ókori népnek már nyoma sincs sehol. Az tehát, hogy az emberiség népekre osztva éljen, ne egy nagy egységbe tömörülve vagy nagyon sok kicsibe, Isten akaratából van így, akitől származnak a népek nyelvei is.

Másodszor: azt is világosan látnunk kell a Szentírásból, hogy az Úr a történelem folyamán a népekkel szinte mindig külön-külön foglalkozott. Mikor pl. ítéletét jelentette ki Ámós próféta által, nem vette egy kalap alá Izráel szomszédjait, hanem mindegyiküket külön-külön megvizsgálta, tetteik fölött ítéletet mondott, és mindegyik külön-külön büntetésben részesült. De ugyanez igaz az áldásra is: bár vannak olyan áldások, amelyek minden emberre kiáradnak, pl. hogy az Úr „*felhossa napját mind a gonoszokra, mind a jókra*”; de a történelem beszél arról, hogy vannak nemzetek, amelyek olyan áldásokban részesültek, amelyekben szomszédjaik vagy más népek nem. Még amikor a Krisztus által szerzett üdvösségről beszélt az Úr Ábrahámnak – megígérve azt jó előre neki –, még akkor sem azt mondta, hogy a te utódokban megáldatik az egész emberiség, hanem úgy fogalmazott, hogy „*megáldatnak tebenned a föld minden nemzetségei*” (1Móz 12,3)! Ott is ez az elkülönülés érezhető. Erre azért fontos felhívni a figyelmet, mert ez alapján bátran kimondhatjuk, hogy egy nép életével, dolgaival külön foglalkozni nem bűn Isten szemében.

A következő kérdés, hogy Isten megkülönböztet-e népet a néptől, más-ként bánik-e az egyikkel, mint a másikkal. Bár az Ószövetség idejében azt látjuk, hogy Isten Izráel népét gyakran hívja a saját népének és örökségének, mégis fontos rávilágítani arra, hogy ez sosem nemzeti, hanem üdvös-ség szempontjából értendő. Az Úr szövetséget kötött Izráel egész népével, ami azt jelentette, hogy Izráel társadalmi berendezkedése, politikai, erkölcsi, vallási törvényei és értékei Isten ígéjéhez kapcsolódtak. Ez azonban sosem jelentette azt, hogy az, aki zsidónak születik, automatikusan üdvözül-ne. Mert kik üdvözültek? Az Ószövetség idején is csak azok, akik hittek az Úr ígéjének, az evangéliumban, és várták a Megváltót. Ezt Pál határozottan ki-mondja: „*Értsétek meg tehát, hogy akik hitből vannak, azok az Ábrahám fiai*” (Gal 3,7), nem a testi leszármazottak, hanem azok, akik hitet kapnak az Úrtól. Isten tehát nem származás alapján, hanem hit és a megváltás alap-ján mondta Izráelt saját népének. Az Úr hosszú távú terve pedig az volt, aho-gyan azt napjainkban is láthatjuk, hogy népének tagjait minden nemzetség-ből, minden népből elhívja, hiszen Krisztusban a föld minden nemzetsége megáldatik. Tehát az Úr nem személyválogató a nemzeteket illetően, ha-nem kiterjeszti nagy irgalmát a föld minden népére. Már az Ószövetségben is találkozunk ennek jeleivel, gondoljunk a jerikói Ráhábra, a moábita Ruth-ra, akik mindketten nemcsak Dávidnak, a híres-neves királynak, hanem ma-gának Krisztusnak is az ősei lettek, pedig nem voltak zsidó származásúak. Isten azt akarta tehát, hogy a nemzetek megmaradjanak, és azok tagjai kö-zül választja ki és hívja el az Ő saját népét. És bár az Úr nem személyváloga-tó, gondoskodik minden népről, mégis mindig megkülönböztetett szeretet-tel szerette saját népét.

Ezt látjuk Jézus Krisztus életéből is. Urunk egyértelműen és világosan kijelentette, hogy Ő nem küldetett másokhoz, mint Izráel fiaihoz (Mt 15,24). Ez nem azt jelentette természetesen, hogy ne halt volna meg más nép tagja-ért is, hanem hogy földi szolgálatának ideje alatt Izráel területére és népére korlátozódott elsődlegesen a saját szolgálata. Ő nem kezdett utazgatni, mint Pál apostol, nem járta be a Földközi-tenger vidékét, hanem ott maradt Izrá-elben hirdetve az evangéliumot. Népe iránti szeretetét abból is látjuk, hogy pl. bánkódott Jeruzsálem pusztulása felett (Lk 13,34), hiszen elutasították Őt, a Szabadítót, és fájt Neki, hogy népe emiatt el fog pusztulni, Jeruzsá-lemet le fogják rombolni (ami be is következett Kr. u. 70-ben). És bár a zsi-dók között élt és szolgált Urunk, már ő is sok kivételt tett abban, hogy po-gánynak számító embereket mentett meg. Mert mint mondtam, elsődleges szolgálati területe Izráel népe volt, de ez nem jelentette azt, hogy az Úr ne szerette volna a többi néphez tartozókat is. Gondoljunk csak a kánaánita asz-szonyra és lányára (az asszony hitét külön meg is dicsérte), a római száрма-zású századosra és szolgájára vagy a gadarai megszállottra. Urunk szerette népét, amelytől testileg származott, de ez nem akadályozta abban, hogy olya-

nokat is szeressen, akik más nemzetséghez tartoztak. Hogyan értsük tehát Krisztus hazaszeretét? Úgy, hogy bár Ő minden népet szeretett, de megkülönböztetett szeretettel szerette saját nemzetét.

Pál apostol életéből ugyanezt látjuk. Ha valakit, akkor őt nem lehet vádolni azzal, hogy személyválogató lett volna, hiszen Isten őt a pogány nemzetek apostolává tette. Görögöknek, rómaiaknak, kisázsiaiaknak egyaránt apostola volt, ahogyan saját népéé is, hiszen mindig azzal kezdte szolgálatát, ha egy új városba ment, hogy először a zsinagógába ment be, és ott hirdette az evangéliumot. Pál tehát nem szűkölködött szeretetben, mégis azt írja egyik levelében, hogy *„Mert kívánnám, hogy én magam átok legyek, elszakasztva a Krisztustól az én atyámfiáiért, akik rokonaim test szerint”* (Róm 9,3). Pál saját népe megtérését, felébredését kívánta, és ezért a saját üdvösségét is feláldozta volna, és itt hangsúlyos, hogy azokért a rokonokért, akik test szerint rokonai. Pál tehát saját rokonaiért aggódott, és azt kívánta, bárcsak Krisztus népéhez tartoznának ők is.

A Jelenések könyve is sok mindent elárul nekünk azzal kapcsolatban, hogy mik az Úr tervei a nemzetekkel. Azt olvassuk, hogy mindazok, akik győzedelmeskednek, uralkodni fognak a nemzetek felett (Jel 2,26), és hogy végül minden nemzet imádkozni fog Isten előtt (Jel 15,4). Az új Föld leírásában a Jelenések könyve hangsúlyozza, hogy a nemzetek Isten világossága szerint fognak járni (Jel 21,24), hogy a nemzetek dicsősége és becsülete az új Jeruzsálembe kerül (Jel 21,26), és hogy az élet fája ott lesz a nemzetek gyógyítására (Jel 22,2). A Károli-fordításban a pogány szóval találkozunk ezekben a versekben. Az eredeti görög szó megengedi a pogány fordítást is, hangsúlyozva ezzel, hogy korábban hitetlen és bálványimádó népek az Úrhoz térhetnek. De az eredeti görög szó népet és nemzetet is jelent, ezért nem erőltetett, ha azt mondjuk, hogy itt, a Jelenések könyvében is az Úr a nemzetekről beszél, népek sorsáról mond el nekünk kijelentett dolgokat. Látjuk tehát, hogy Isten a jövőben is népekben gondolkodik, és közülük választja ki saját népét.

Mit kezdünk azonban azzal, hogy Isten megkülönböztetett módon szerette a saját népét? Egy alapvető dolgot tisztáznunk kell ezzel kapcsolatban. Mégpedig azt, hogy sokan úgy gondolják, hogy akik szeretik saját népüket és hazájukat, azt mások rovására teszik. Ebből a tényből, hogy én valakit jobban szeretek, következik az, hogy nem szerethetek másokat, azaz gyűlölök másokat. Látjuk a szakadékot a kettő között. Ez nem összefüggő dolog. De valakik mégis így gondolkoznak, azt hiszik, hogy ha valaki szereti a népét, az gyűlölni fog másokat. Azaz úgy gondolja, hogy ő jobb, mert egy bizonyos nép közül származik, valaki más pedig kevésbé értékes ember, mert más népnek a tagja. Sokan azt gondolják a hazájukat és népüket szerető emberekről, hogy úgy gondolkoznak: 'az én országom, népem jobb, mint a tiéd, és te kevésbé vagy civilizált és jó, mert máshonnan jöttél'. Ettől a gondolkodástól félnek. Sajnos a valóság valóban azt mutatja, hogy vannak ilyen szeretetlen és szél-

sőséges gondolkodású emberek, csoportok és politikai tömörülések, akik hangoztatják, hogy szeretik népüket, és ezért gyűlölnék másokat. Ezen emberek nézetei és érzései azonban nem egyeznek meg a Bibliában kijelentett hazafias érzelmekkel. Miért?

Először is azért, mert Isten szemében minden ember egyformán értékes, és nem tesz különbséget üdvösség szempontjából közöttünk. Előtte kétféle ember létezik: azok, akik elutasítják az Ő kegyelmét, és azok, akik elfogadják azt. Urunk pedig, ahogy mondtam is, minden nép számára elérhetővé teszi az üdvösséget, így megszüntette azokat a határokat, amelyek az Ószövetség idején megvoltak. *„Mert nincs különbség zsidó meg görög között; mert ugyanaz az Úr mindenkinek, aki kegyelemben gazdag mindenkéhez, akik őt segítségül hívják”* (Róm 10,12). (A görög szó alatt itt minden más népet ért az apostol, csak nem akart felsorolásba kezdeni. A zsidók és a pogányok: ez a két kategória volt egy zsidó ember számára.) Itt az Ige azt mondja: az Úr kegyelemben gazdag mindenki iránt. A Gal 3,28 ugyanezt erősíti meg, mi szerint Isten előtt nincs zsidó és görög, azaz más néphez tartozás, mert Őbenne egyik lettünk. E szerint is kellene tehát élnünk.

Az úri imádságban, a miatyánkban Krisztus a következő dolog kérésére tanított minket: *„legyen meg a te akarata, amint a mennyben, úgy a földön is”*. Ezt nagyon helyesen elsősorban magunkra alkalmazzuk, hogy az én életemben legyen meg, valósuljon meg Isten akarata. De *„a földön is”* kifejezést bátran vehetjük tágabb értelemben is, akár családunk, akár gyülekezetünk, de még országunk és népünk életére is vonatkoztatva. Legyen meg, valósuljon meg az Úr akarata, értékrendje népünk és társadalmunk életében. Gondoljuk végig azt is, hogy Krisztus azt parancsolja nekünk a Gal 6,10-ben: *„Annak okáért, míg időnk van, cselekedjünk jót mindenekkel, kiváltképpen pedig a mi hitünknek cselédeivel”*. Ez azt jelenti, hogy nem lehetünk személyválogatók azzal kapcsolatban, hogy kit szeretünk. Isten azt akarja, hogy ahogyan Ő is jót cselekszik mindenekkel, úgy mi is törekedjünk erre. Akkor is, ha az illető más nemzethez, akár népünkkel szemben ellenséges érzelmű néphez is tartozik, mert ugye az ellenség szeretetét is megparancsolta az Úr. Az irgalmas samaritanus példázatában különösen is hangsúlyozza, mikor ezt tanítványainak elmondta, hogy az az ember, aki segít a zsidó származású, bajba esett és cserben hagyott férfin, az egy samaritanus volt – márpedig köztudott dolog, hogy a samaritanusok és a zsidók kölcsönösen megvetették és lenézték akkoriban egymást –, de mégis megállt és segített. Krisztus szerint tehát így kell szeretnünk egymást, ahogyan ez a samaritanus férfi is tette. Ugyanakkor abban, amit Pál apostol mond, van egy különleges rész. Mert miután lefekteti ezt az alapelvet, hogy *„míg időnk van, cselekedjünk jót mindenekkel”*, utána azt mondja: *„kiváltképpen pedig a mi hitünknek cselédeivel”*. Mit jelent ez a kiváltképpen? Valamiféle negatív megkülönböztetést, ami miatt mások majd szenvedni fognak? Semmiképpen nem! Hiszen

az előbb szögezte le az apostol, hogy mindenkinek tartozunk azzal a szeretettel, amit mi is az Úrtól kapunk. Pál azt mondja a Róm 1,14-ben, hogy ő „mind a görögöknek, mind a barbároknak, mind a bölcseknek, mind a tudatlanoknak” adósa (ez a görög szó szerepel itt, hogy adósa vagyok). Amikor az apostol így érzi, hogy tartozik mindenkinek azzal, hogy az evangéliumot elmondja, Krisztushoz hívja és szeresse őket, akkor ő a gyakorlatban megéli azt, amire felszólít: igyekezzetek mindenekkel jót tenni. Jó lenne ezt nekünk is így gondolnunk: adósai vagyunk a másoknak azzal, hogy szeressük őt. Tehát akkor az, amit Pál mond, hogy hitünk cselédeit, azaz gyülekezeti testvéreinket és hívő testvéreinket kiváltképpen kell szeretnünk, semmiképpen nem lehet negatív hatással másokra, mert mindenkit szeretnünk kell.

De akkor mégis mit jelent ez a kiváltképpen? Egy pozitív megkülönböztetést, jobban szeretést, amivel nincs semmi baj. Ezt komolyan kell vennünk: nincs semmi baj azzal, ha valakit jobban szeretünk. Miért? Hiszen mi az alapvető célunk? Mire törekszünk? Arra, hogy mindenkit igyekezzünk szeretni. És ezen belül vannak, akiket különösen is jobban szeretünk. Rossz dolog ez? Nem! Miért nem? Mert nem a szeretet hiányzik ebben az esetben. Ha hiányozna a szeretet, és azt mondanánk, hogy valakit kiváltképpen szeretnék, de emiatt másokhoz türelmetlenek lennék, haragudnánk rájuk, tehát gonoszul cselekednénk velük, akkor rossz dolog lenne ez a kiváltképpen való szeretet. Akkor hiányozna belőlem a szeretet mások iránt. De nem ez a helyzet akkor, ha azt tesszük, amit az apostol mond. Mi történik? Az, hogy mindenkit igyekszek szeretni, de valakitet más módon, és valakitet más mértékben szeretek.

Gondoljuk át, hogy ez életszerű-e vagy sem. Azt elvárni valakitől, hogy mindenkit egyforma módon és egyforma mértékkel szeressek, ez nem életszerű, ez irreális. Egy kisgyerek több törődést igényel, mint egy felnőtt. Másként is fejezem ki felé a szeretetemet, mint pl. egy munkatársam iránt. Ha a munkatársamat úgy próbálnám szeretni, mint egy kisbabát, és olyan mértékben, elég furcsán jönne ki az a dolog. De fordítva is: ha a nagy egyenlőség jegyében – mindenkit egyformán kell szeretni – egy babával úgy bánnék, mint a munkatársammal, az fölöttebb furcsa lenne. A szeretetnek tehát nem kell egyformának lennie minden helyzetben és minden személlyel kapcsolatban. Azt, hogy ezt kimondjuk, nem bűn. Ez a realitás. Ahogyan az sem, hogy vannak olyan személyek, akiket jobban szeretünk másoknál. Gondoljuk végig: vajon házastársunkat nem jobban szeretjük-e minden embernél? Ettől már személyválogatóak vagyunk és gonoszak? Vajon az, hogy gyermekeimmel több időt töltök, rájuk jobban figyelek, és megkülönböztetem más gyermekektől, akkor már gonosz és gyűlölködő leszek? Semmiképpen nem. Vajon Isten nem azt mondja-e, hogy „ha pedig valaki az övéiről és főképpen az ő házanépéről gondot nem visel, a hitet megtagadta, és rosszabb a hitetlennél” (1Tim 5,8)? Itt is ugyanezzel a megkülönböztetéssel találkozunk:

foglalkozzon az övéivel, főképpen az ő családjával. Tehát itt nem az van, hogy a nagy egyenlőség jegyében mindenkit egyforma mértékkel és módon kell szeretni, és a hozzánk közel állókkal is ugyanígy foglalkozunk: szereteteinkkel, családukkal, azokkal, akikkel naponként találkozunk, mert általában amikor ezt mondjuk, ekkor csorbul a szeretet. Szeressünk mindenkit egyformán. Ebben az esetben nem szokott megnyilvánulni az, hogy a hétköznapokban szeretek valakit. Mert Isten itt azt mondja, hogy megkülönböztetett módon szeresd azokat, akikkel naponként együtt vagy, akiket az Úr eléd hoz, akiket családdá tett, vagy lelki családdá, vagy munkatársaiddá. Nem elég csak így: 'általában én szeretem az embereket', és nem mutatkozik meg a társas kapcsolataimban ez. Nem! Krisztus azt mondja, ha te komolyan veszed a szeretet parancsát: szeress mindenkit, és megkülönböztetett módon foglalkozz azokkal, akik a tied. Kiváltképpen foglalkozz azokkal, akiket az Úr neked adott. Ez a megkülönböztetett szeretet az Úr parancsa. Így szereti az ember családját, gyülekezetét, egyházát, és így lehet szeretni népünket is.

Ahogy Dávid is szerette, ahogyan Nehémiás is szerette, ahogyan a próféták is szerették saját nemzetüket minden bűnük ellenére. Ezek az emberek nemcsak az egyház, hanem népük jólétéért is munkálkodtak. Ahogyan Dániel is. Idegen uralkodókat szolgált ki, mégis mindvégig saját népének jólétét is szem előtt tartotta. A babiloni, a perzsa uralkodók szolgája is volt. Ettől már kígyót-békát kiabáltak rá, hogy 'te hazafiatlan, te áruló, te nem szereted a zsidókat'? Nem! Dániel ráadásul még próféta is volt. A népe javát munkálta egy olyan időben, amikor nemzete nem élhetett egy országban, hanem száműzetésben, több tartományba szétszórva, de mégis saját népét szeretve szolgált az Urat, de más népek javát is. Ugyanígy tett Eszter királyné is, népéért kockáztatta életét, mikor egy pogány uralkodó feleségeként megjelent, és kérte, hogy kegyelmezzen meg neki is és népének is. Isten szemében tehát népünk és hazánk szeretete nem hogy összeegyeztethetetlen hitünkkel, hanem egyenesen abból kell fakadnia, az Úrtól kapott parancsként.

De röviden beszéljünk arról is, hogy mit jelent ez a szeretet. Sokan úgy vélik, hogy csak egyszerű beszédet. Sokak életéből ez látszik: hazafias vagyok, hangoztatom, büszkeséggel szólok a népemről, hazámról, mindig jót mondok róla, amikor arról beszélek. Ez azonban nagyon leegyszerűsíti azt, amit Isten ígéje mond, és nem egyezik meg teljesen azzal. Mert ahogyan az 1Jn 3,18 figyelmeztet minket, hogy felebarátainkat se csak szóval és nyelvvel szeressük, „*hanem cselekedettel és valósággal*”, úgy igaz ez népünkre nézve is. Nem elég hangoztatni, hogy milyen hazafiasak vagyunk, hogyan szeretjük népünket, ha közben nem teszünk érte semmit. Isten azt a feladatot adja nekünk: gondoljuk át, lehetőségeinkhez, korlátainkhoz, képességeinkhez mérten mit tudunk tenni azért a közösségért, amiben élünk, és ezt meg kell tennünk. Nem kell mindenkinek politikusnak lennie, népvezetőnek, de a környezetünkben, amiben élünk, igenis felelősek vagyunk egymásért.

Úgy szeressük népünket, ahogyan Krisztus is szerette az Övét. Ő szeretete a teljes népet: az egész országot, falvakat és városokat eljárva hirdette az evangéliumot, mindenki előtt csodákat cselekedett és sokakkal jót tett. Nem kivételezett. Az Ő hazaszeretete egyszerre volt gyakorlatias, igazságos és szeretettel átítatott. Hangsúlyoznám: igazságos is volt, ami népe állapotának megítélését jelenti. Nem félt sírni népe hitetlensége felett (ahogyan azt már említettem), de attól sem rettegett, hogy bemenne a templomba, kétszer is megtisztítsa azt. A szeretet nemcsak dicsér, hanem ha kell, szelídséggel, de határozottan leleplezi a bűnöket is, és megtérésre szólít fel. Mert nincs bűntelen és tökéletes nép, ország, de egyház, sőt gyülekezet sem. Pont ezért Krisztus nem félt azt sem kimondani, hogy hitetlen és elfajult nemzedék közt él. De nem az volt a célja, hogy folyamatosan csak kritizáljon, romboljon és feszültséget szítson, hanem a megjobbítás, az Istenhez vezetés. A bűn leleplezése azt a célt szolgálta, hogy az emberek megtérjenek, és kegyelmet keresenek és találjanak Istennél. Mert ahogyan egy emberi élet megújulása is csak Isten által lehetséges, ugyanígy igaz ez egy nép életére is. Ezért nagyon fontos, hogy valahányszor kritikákat fogalmazunk meg, egyúttal arra is törekedjünk, hogy az Úrra mutassunk, és azt is fogalmazzuk meg, hogyan lehetne azt másként tenni. Elsősorban tegyük meg mi magunk, ami rajtunk áll. Ne másoktól várjuk el, hogy nekik ezt így, úgy kellene. A kérdés mindig az: mi mit teszünk ennek érdekében? Mert beszélni könnyebb, cselekedni nehezebb. Amennyiben tudunk, járjunk elől ebben saját példánkkal. Az egyház feladata is az, hogy világosan lássa saját tagjainak és népe kultúrájának bálványimádásait, ezeket a bálványokat le kell lepleznie, és megtérésre kell hívnia az embereket, rámutatva Isten kegyelmére, a golgotai kereszt evangéliumára. Ahogyan a próféták is számtalan alkalommal hitetlen királyoknak nem csak tanácsadói, hanem annál jóval többek voltak: az Úr akaratát adták át nekik, hogy népük sora és útja az Úr útjával egyezzen meg. Meg kell tehát tanulnunk örülni nemzetünk sikereinek, az olyan folyamatoknak, amelyek Istent dicsőítik, de sírni is, amikor eltávolodunk Őtőle, és ezért sorunk lelkileg nézve rosszabb lesz. Más szóval: az igazi hazaszeretet abban is rejlik, hogy az ember képes megítélni nemzetét annak sikereiben és hiányoságaiban egyaránt, Isten ígéje alapján. És amikor felismeri, hogy melyik van, tud az Úr elé borulni saját népéért, és cselekedni, építeni saját gyülekezetét és népét.

Még egy fontos dolgot ki kell azonban mondani, ami azzal kapcsolatos, hogy mi, hívők kettős állampolgárok vagyunk. Ez pedig az, hogy Isten országának mindig elsőbbséget kell élveznie földi hazánkkal szemben. Ez nem kérdés a Szentírás alapján. Hogyha választani kell, márpedig a történelem számtalan olyan helyzettel és idővel állt elő, amikor egy nép vezetői az Úr akaratával ellentétesen cselekedtek, és ezt várták el az ország lakóitól is, nem kérdés, hogy kinek engedelmeskedünk: az Úr szavának vagy a világi előljá-

róknak. Pl. az 1Kor 12,3 világosan kimondja, hogy Jézus az Úr. A Római Birodalomban azonban mindenkinek – függetlenül a vallásától – halálbüntetés terhe mellett ki kellett jelentenie: a császár az Úr. A korabeli keresztények nem fogadhattak ilyen hűséget a császárnak anélkül, hogy Jézus Krisztust, mint Urat ne tagadták volna meg, és ezért sokan nem tették le ezt az esküt, és inkább vállalták a mártíromságot. Ugyanígy nekünk is vállalnunk kell népünkért minden hátratételt, legyen az valami kisebb, jelentéktelennek tűnő, vagy nagyon is komoly dolog, ragaszkodva az Úr akaratához. Az Isten ígéjéhez való ragaszkodás mindig útmutatás a tévelygő világ számára.

Ebben jó példa lehet számunkra Dávid, aki nagyon fiatalon lett felkenve királynak, de mégis később hűséggel szolgálta Sault, és saját népe javát is kereste, még akkor is, amikor az övéi a királlyal együtt üldözték őt, és meg akarták ölni. Még a menekülésben is Dávidnak gondja volt arra, hogy a szomszédos népek betörésekor kicsiny seregével megvédje a zsidó városokat, akik aztán később lehet, hogy ellene fordultak. De Dávid mindvégig Isten népének és saját népének javát tartotta szem előtt. Gonoszságra nem gonoszsággal felelt, hanem hűséggel és jót cselekedve. A tiszteletet ugyanis Isten mindig megkívánja népe tagjaitól, tőlünk, hívóktól a világi felsőbbség felé, de az engedelmisséget csak akkor, ha az az Úr akaratával is megegyezik. Tehát a tiszteletet mindig megkívánja tőlünk, tiszteljük a vezetőinket, de az engedelmisséget csak akkor, amennyiben az az Úr akaratával megegyezik. Sose felejtsük el, Testvérek: egy ország államformája és vezetői folyamatosan változnak. Történelmünk során mi már voltunk királyság, monarchia, népköztársaság, demokratikus köztársaság, a vezetők jönnek-mennek. Nekünk, Isten népe tagjainak minden vezetőt tisztelnünk kell, de az Urat kell elsődlegesen szolgálnunk és Neki engedelmeskednünk.

Látjuk tehát, hogyan tanít minket Isten ígéje népünk és hazánk szeretetével kapcsolatban. Legyünk mennyei Atyánk gyermekei, és igyekezzünk népünk jólétét munkálni, megkülönböztetett szeretettel szeressük testvéreinket, családjainkat, így adva hálát az Úrnak mindazokért, akiket nekünk adott, és akikre rábízott minket. De törekedjünk arra is, hogy tegyünk jót mindenkivel, és itt saját népünkre is gondolhatunk az említett bibliai útmutatások alapján. Az Úr Lelke adjon ebben bölcsességet és vezessen mindannyiunkat!

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk, mindenekelőtt magasztalunk és dicsérünk Téged azért a kegyelemért, hogy bőségesen kiárasztottad a golgotai keresztáldozat érdemét, és minden nép tagjának hirdeted az evangéliumot, a Hozzád térés lehetőségét. Kérünk, hogy hadd legyen ebben örömünk nekünk is, hogy hazánkban még hangozhat ez a hívó szó, hangozhat a kegyelem és az evangélium szava. Könyörgünk is népünkért, Te adj szabadulást különféle bálvá-

nyokból, adj Hozzád térést, ébredést közöttünk, hogy minél többen megismerhessenek és Téged szolgálhassanak, dicsőíthessenek. Kérünk, hogy mindaz, ami ebben ránk bízott feladat, szolgálat, lehetőség, azzal éljünk, azt megcselekedjük.

Kérünk, hogy indíts bennünket arra is, hogy tisztelettel tudjunk egymásról beszélni, hogy a közbeszéd ne alacsonyodjon le egyre inkább, hanem tudjuk megélni és elhinni mindazt, amit Igédben kijelentesz, hogy nincsen felsőbbség és nincs hatalom mástól, csak Tőled. Ezért add szívünkbe az alázatot és a tiszteletet azok felé is, akiket fölénk helyeztél. De, Urunk, kérünk, abban is erősíts meg minket, hogy engedelmisségben Téged kövessünk mindenek előtt.

Könyörgünk népünk vezetőiért ezekben a nehéz időkben, Szentlelkedtől vezetve tudjanak döntéseket hozni. Könyörgünk a szomszédos népekért is, add, Urunk, hogy a háború befejeződhessék. Könyörgünk a magyarságért határon innen és túl is. Kérünk, Te erősítsd meg lelkileg minden testvérünket, minden helyzetben hadd vallhassuk mind békében, mind háborúban, mind bőségben, mind szűkölködésben egyaránt, hogy Te vagy az „*Úr az Atya Isten dicsőségére*”. Köszönjük, Úr Krisztus, hogy megmutattad: Neked „*adott minden hatalom mennyen és földön*”, segíts ebben bízunk, reménykedünk, e szerint élünk.

De könyörgünk a mindennapjainkért is. Imádkozunk betegeinkért, akik kórházi vagy otthoni ágyban fekszenek, Te adj nekik hitet, lelki erőt elhordozni a test fájdalmait. Adj kegyelmed szerint szabadítást, de ha más az akaratod, köszönjük, hogy Rád helyezhetjük terheinket, mint ahogy Jób is tette. Könyörgünk gyászolóinkért, Te legyél az ő igazi vigasztalójuk, aki magad vagy „*a feltámadás és az élet*”. Könyörgünk lelki terheket hordozókért is, kérünk, Te adj szabadulást minden körülmények közepette minden lelkiállapotból. Köszönjük, hogy Te ilyennek mutatod magad az Igében.

Kérünk azért is, hogy konkrét dolgokban Te adj útmutatást, vezetést, és hogy őrizz minket a hitben, az engedelmisségben. Hadd várjunk Téged vissza, és hadd várjuk azt az országot, amelyet készítettél számunkra, amelyben nem lesz sem bűn, sem fájdalom, sem halál, sem könny, hanem „*egy szívvel, egy szájjal*” dicsérhetünk majd Téged. Köszönjük, hogy ennek előízét már most is érezhetjük és tapasztalhatjuk, kérünk, hogy valódi reménységünk és váradalmunk legyen, ezzel is hadd mutassunk Rád.

Így őrizz kegyelmedből a Te útjaidon mindvégig, és dicsőítsd meg magadat gyülekezeti életünkben is. Maradj kegyelmeddel velünk, Krisztusunk, kérünk!

Ámen.

398. ének

1. Úr lesz a Jé - zus min - de - nütt,
Míg csak a nap - nak fé - nye süt,
Úr lesz a mesz - sze ten - ge - rig,
Hol a hold nem fogy s nem te - lik.

2. Öneki mondjunk hő imát,
Díszítsük azzal homlokát,
Jó illat légyen szent neve,
Minden napon dicsérete.
3. Országok, népek és nyelvek,
Ő dicsőségét zengjétek,
Gyermekek hangja hirdesse:
Áldott a Jézus szent neve!
4. Ő királysága bő áldás,
Nála a felszabadulás,
Fáradtak ott megnyugszanak,
Ínségesek megáldatnak.
5. Minden teremtés dicsérje,
A Király Krisztust tisztelje;
Angyali ének zengjen fenn,
S mind e föld mondja rá: Ámen.